

SPIS TREŚCI

Wstęp.....	IX
------------	----

Część pierwsza

U źródeł. Początki historii chrześcijaństwa (I–V wiek)

I. Eksplozja chrześcijaństwa	7
Jezus z Nazaretu. Żydowski prorok czy Syn Boży?	7
W obrębie pierwszego przymierza. Środowisko żydowskie.....	12
Wspólnoty chrześcijańskie pochodzenia żydowskiego w Palestynie.....	17
Paweł i pierwsza ekspansja chrześcijaństwa.....	21
II. <i>Żyć jako chrześcijanin „w świecie, a jednak nie będąc ze świata”</i> (Do Diogeneta)	30
Prześladowani, lecz poddani Cesarstwu Rzymskiemu (do 311 roku)	30
„Żyjemy z wami”, ale... Chrześcijanie i ówczesne obyczaje	35
W odpowiedzi na krytykę. Apologeci – od Arystydesa do Tertuliana.....	39
III. Cesarstwo Rzymskie przyjmuje chrześcijaństwo	43
Od Konstantyna do Teodozjusza. Od nawrócenia cesarza do nawrócenia Cesarstwa	43
Wizja chrześcijańskiego Cesarstwa. Teologia polityczna i teologia historii	47
<i>Roma christiana, Roma aeterna</i> . Miejsce Kościoła Rzymu u schyłku starożytności	51
IV. Definiowanie wiary	55
Herezje i ortodoksja	55
Rywale chrześcijaństwa: gnoza i manicheizm	59
Wypracowanie ortodoksji w IV i V wieku	63
V. Budowanie struktur chrześcijaństwa	67
Organizacja Kościołów	67
Chrześcijańska inicjacja, kult i liturgia	71
Chryścianizacja czasu i przestrzeni	75
Godność ubogich i praktyka posługi.....	79
W poszukiwaniu doskonałości. Ascetyzm i monastycyzm	83

VI. Chrześcijańscy intelektualiści potwierdzają wiarę Ojców Kościoła	87
Bazyli, Grzegorz z Nazjanzu, Jan Chryzostom	87
Hieronim i <i>Wulgata</i>	92
Święty Augustyn i oddziaływanie jego myśli	96
VII. Głoszenie Ewangelii „aż po krańce ziemi”	103
Chryścianizacja basenu Morza Śródziemnego w V wieku w granicach Cesarstwa Rzymskiego	104
Ludy chrześcijańskie na obrzeżach Cesarstwa Rzymskiego	110
Chrześcijańscy barbarzyńcy w Cesarstwie Rzymskim i poza jego granicami	115

Część druga

Średniowiecze. Ni to czarna, ni to złota legenda... (V–XV wiek)

I. Umocnienie i ekspansja	123
Święty Benedykt († ok. 547). Ojciec wszystkich mnichów Zachodu	123
Grzegorz Wielki. Pasterz na miarę Zachodu	128
„Nowi chrześcijanie” około 1000 roku	132
Rzym, głowa Kościoła łacińskiego (od XI wieku)	138
Bizancjum-Konstantynopol i Zachód. Jedność i podział	142
Święty Bernard z Clairvaux (†1153) i cystersi	146
Katedra	149
II. Afirmacja, kontestacje i odpowiedź duszpasterska	153
Pierwsza krucjata (1095) i jej reminiscencje	153
Herezje (XII wiek)	157
Inkwizycja (XIII wiek)	161
Koniec czasów	165
Sobór Laterański IV. Zapał duszpasterski	169
Franciszek – Biedaczyna z Asyżu (†1226)	173
Zakony żebracze	177
Tomasz z Akwinu (†1274)	181
III. Działanie dla własnego zbawienia	185
Czyścić i życie przyszłe	185
Kult świętych, relikwie i pielgrzymki	189
„Nasza Pani” – Matka Boża	193
Eksploracja dzieł miłosierdzia (XII–XIII wiek)	197
Kult Najświętszego Sakramentu (XIII wiek)	201
Jan Hus (†1415)	204
W poszukiwaniu Boga. Mistyka Wschodu i Zachodu	208
<i>O naśladowaniu Chrystusa</i>	216

Część trzecia

Epoka nowożytna. Nauka pluralizmu (XVI–XVIII wiek)

I. Drogi reformacji	227
Erazm i Luter. Wolność albo służba człowiekowi.....	227
Wypełnić Pismo aż do końca. Radykałowie reformacji.....	231
Kalwin. Wybranie, powołanie i praca	235
Pośrednia droga anglikańska. Powolna praca twórcza.....	239
II. Rywalizacja i walka	244
Ignacy Loyola i przygoda jezuicka	244
Inkwizycja w czasach nowożytnych	248
Liturgia – nowa czy odwieczna?	251
Mistyka serca, ognia i góry	256
Mistyka wcielenia i służby	260
Jansenizm. Między pokusą rygorystów a duchem sprzeciwu	264
III. Ewangelizacja i ogarnianie świata	268
Chrześcijaństwo w dalekich krajach	268
„Wychowywać po chrześcijańsku”	275
Obraz trydencki. Ład i piękno	279
Rzym i Genewa. Nowe Jerozolimy przekazu	283
IV. Nowe horyzonty wrażliwości	287
Bach. Muzyka bez granic	287
Narodziny krytyki biblijnej (XVI i XVII wiek)	291
Odnowa protestancka. Od pietyzmu do pentekostalizmu, przez ruchy przebudzeniowe	295
Święci i ich naród (XIV–XX wiek).....	299
Rosyjskie prawosławie. Monolit i pęknięcia (XVI–XVIII wiek)	303

Część czwarta

Czas przystosowania się do współczesnego świata (XIX–XXI wiek)

I. Ewolucja egzegezy biblijnej i form pobożności	313
<i>Biblia</i> i historia religii (XIX–XX wiek)	313
Jean-Marie-Baptiste Vianney, proboszcz z Ars (1786–1859)	317
Odnowa maryjnej teologii i kultu Matki Bożej.....	321
Teresa od Dzieciątka Jezus (1872–1897)	325
Pius X, dziecięstwo duchowe i komunie prywatna.....	329
Dwa wieki sporów wokół sztuki sakralnej.....	333
II. Doktryna chrześcijańska w obliczu współczesnego świata	337
Katolicyzm nieustępliwy. „Czas Piusa IX” (1846–1878)	337
Encyklika <i>Rerum novarum</i> (1891) i nauka społeczna Kościoła katolickiego	341

Spis treści

Chrześcijaństwo a dwudziestowieczne ideologie	345
Sobór Watykański II (1962–1965)	348
Katolicyzm w obliczu ograniczania liczby urodzeń	351
III. Chrześcijaństwo na miarę planety	355
Powrót do długiej historii chrześcijaństwa wschodniego w czasach osmańskich (XV–XIX wiek)	355
Działalność misyjna w XIX i XX wieku	362
Protestantyzm w Ameryce Północnej	366
Od ekumenizmu do „międzyreligijności”?	370
Glosariusz	375
Wskazówki bibliograficzne	377
Odesłania biblijne	380
Autorzy	381
Spis map	385